

DEBATTARTIKEL 2026-06-26

Fem år av brutna löften – dags att förbjuda burarna

Det har gått fem år sedan 1,4 miljoner EU-bor krävde att förbjuda djur i bur. Den svenska regeringen måste ta sitt ansvar och driva på för att fasa ut buranvändningen.

Den 30 juni 2021 lovade EU-kommissionen att ta fram lagstiftning för att fasa ut användningen av burar i djurhållningen. Löftet kom efter ett av de mest framgångsrika medborgarinitiativen i EU:s historia – End the Cage Age – där över 1,4 miljoner människor krävde ett slut på att djur hålls instängda i burar.

Fem år senare har fortfarande ingenting hänt.

Under tiden fortsätter miljontals djur i EU att leva sina liv i trånga burar – utan möjlighet att utföra sina mest grundläggande beteenden. Hönor kan inte sprätta, suggor kan inte vända sig, kaniner kan inte hoppa. Kalvar hålls fortfarande i ensamboxar under sina första levnadsveckor, på begränsade ytor och utan möjlighet till den sociala kontakt som är central för deras naturliga beteende. Det är en djurhållning som varken är etiskt försvarbar eller förenlig med den kunskap vi har i dag om djurs behov och välfärd.

Men frågan handlar inte bara om djur.

När EU-kommissionen lovar lagstiftning som svar på ett framgångsrikt medborgarinitiativ och sedan under fem års tid misslyckas med att leverera, urholkas tilltron till hela den demokratiska processen. Medborgarinitiativet är tänkt att vara ett av få verktyg där människor direkt kan påverka EU:s politik. Vad är det verktyget värt om löften kan brytas utan konsekvenser?

Att frågan nu till och med har prövats i EU-domstolen understryker allvaret. Det handlar om mer än ett enskilt politiskt ärende – det handlar om huruvida EU:s institutioner är beredda att respektera sina egna processer och åtaganden.

Samtidigt kan vi inte enbart rikta blicken mot Bryssel.

Sverige har länge velat se sig som ett föregångsland i djurvälfrågor. I frågan om burhållning har vi i vissa avseenden också kommit längre än andra medlemsstater i att fasa ut burarna i äggindustrin. Just den utvecklingen är dock tack vare att kommuner och företag, efter många års påtryckningar från civilsamhället, till slut själva tagit ansvar för att rikta om efterfrågan. Därför har vi nu också ett särskilt ansvar att bli ett föregångsland även politiskt, genom att driva på utvecklingen för ett burförbud såväl nationellt som inom EU.

Den svenska regeringen har möjlighet att vara en tydlig röst för ett burförbud – i ministerrådet, i dialogen med kommissionen och i allianser med andra medlemsländer som vill se förändring. Den möjligheten har hittills inte utnyttjats fullt ut.

När nuvarande regering försvarat brister i sin nationella djurpolitik, har den inte sällan gjort det med en hänvisning till att det yttersta ansvaret för djurskydd vilar hos EU. Då räcker det inte att passivt invänta EU-kommissionens nästa steg. Om Sverige menar allvar med att ambitioner om hög djurvälstånd ska råda inom EU, bör regeringen också aktivt verka för att frågan om dess burförbud prioriteras och skyndas på. Och då är det nu, så länge medborgarinitiativet End The Cage Age ligger kvar på bordet, har de sin gyllene chans.

För varje år som går fastnar fler djur i ett system som vi vet är fel. För varje uteblivet beslut försvagas människors tilltro till att deras engagemang spelar roll.

EU-kommissionen måste nu leverera på sitt löfte om att fasa ut burarna. Och den svenska regeringen måste ta sitt ansvar och driva på för att det sker – utan ytterligare dröjsmål.

Djuren har väntat länge nog. Och det har Europas medborgare också.

Åsa Hagelstedt, generalsekreterare, Djurskyddet Sverige

Tina Hogevik, ordförande, Djurens Rätt

Lillemor Wodmar, ordförande, Svenska Djurskyddsföreningen

Roger Pettersson, generalsekreterare, World Animal Protection Sverige